

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

CLEVELAND, O., ČETRTEK, (THURSDAY) SEPT. 30. 1920

ŠT. 231 (NO.)

Posamezna številka 3c

VOLUME III. — LETO III.

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Single Copy 3c

ŠTRAJK OHIJSKIH PREMOGARJEV SE NADALJUJE

Martens Ferry, O., 29. sept. — Konvencija vzhodno - ohijskih premogarjev, ki se je sešla tukaj, da reši neavtorizirani štrajk 7000 premogarjev Harrison, Jefferson in Belmont okrajev, po današnjem zborovanju ni prišla še do nikakršnega zaključka. Štrajk se je začel v ponedeljek, ko je prenehalo z delom 6.000 mož, katerim se jih je pridružilo še kakih 1000. Unijski uradniki pravijo, da je po njihovem prepričanju stavka dosegla svoj vrhunec.

Pittsburska zveza premogarjskih podjetnikov je poslala glavnemu predsedniku premogarjev John L. Lewisu brzojavko, v kateri se ga poziva, da delavcem ukaže, da se vrnejo na delo. Podjetniki dvomijo, da bi se premogarji vrnili na delo ta teden ako ne pride do kakšnega zaključka na jutranjem zborovanju konvencije.

Vzhodno-ohijski distrikt, ki je poznat kot št. 18. navadno pošilja večino svojega produkta v Cleveland. Vsega skupaj je v njem zaposlenih približno na 15.000 premogarjev.

Unijski uradniki hočejo, da se delavci vrnejo na delo, ker so na zadnjem sestanku s premogarjskimi podjetniki, ko je bila sprejeta sedanja mezna pogodba, obljubili, da ne bodo premogarji stavili novih zahtev, do kjer ne poteče določeni čas. Zastopniki krajevnih unijs so pričeli napadati unijske delavce in ta besedni boj je trajal štiri ure.

Unijski uradniki so navajali visoke plače, ki jih zaslužijo sedaj premogarji, nakar so premogarji odgovarjali, opozarjajoč na visoke cene premoga, katere nastavljajo operatorji. Eden izmed navzočih delegatov, rodod Italijan, je priporočal, da delavci prevzamejo sami obratovanje kot so napravili v Italiji tovarniški delavci.

Wilson se ne vdeleži kampanje.

Washington, 29. sept. — Ko se je zvedelo, da Wilson namestila aktivno na delo za demokratsko zmago proti koncu tekoče kampanje, so prihiteli iz raznih krajev Združenih držav.

PROT-ANGLEŠKI NEMIRI V NEW YORKU.

New York, 29. sept. — Policijska je bila poklicana, da vrže iz Carnegiejeve dvorane nekaj tisočih žensk, ki so pričeli kričati: "Živela Amerika! Doli z Anglijo!" V dvorani se je praznovalo tristoletnico, odkar so prvi naseljenci v Ameriko. Nemirne so vodile ženske, ki so dejale da spadajo k organizaciji žena za vsiljenje namerj, za katere je šla Amerika v vojno. Kraval se je pričel, ko se je imelo glasom vzporeda peti "The King". Več fantov in deklet se je nahajalo v zboru, ki je zapel peti to pesem, ki je tu zapuščeno, rekoč, da niso vedeli, ali bo na programu petje angleške kraljeve himne.

POLOŽAJ V ITALIJI

DELAVCI V ZASEDENIH TOVARNAH NADALJUJEJO Z DELOM.

Turin, 29. sept. — (Piše Milton Bronner. — Obiskal sem tajnika tukajšnje delavske zbornice, Chignolija, ki sedi v svojem uradu in sprejema poročila svoje armade delavcev.

"Mi nismo revolucionarji," mi je dejal, "ali vsaj večina izmed nas ni. Govoreč o sebi in drugih lahko rečem, da nimamo namena prevrtni vladati ali kralja. Večina tovarov ima sedaj dovolj surovin do novembra, potem bomo pa že videli, kaj bo prinesla bodočnost."

Obiskal sem veliko Fiatovo avtomobilsko tovarnico in sem govoril z delavcem, ki je bil izvoljen za direktorja svojih tovarišev. Našel sem ga oblečenega kot druge delavce v višnje vrhne delovne hlače. Ta tovarna je največji poizkus obratovanja na sovjetski podlagi.

Edina izprememba v upravi pisarne tega poslovanja je bilo opaziti v tem, da se je na vratih nahajal boljšišk grb, kladi vo in kosa in pa napis: "Tisti, ki ne dela, naj tudi ne je."

Po tovarni je bilo videti nabite plakate z napisi: "Viva la Lenin" in "Viva la Russia."

Delavski poslovanje mi je povedal, da je v tovarni zaposlenih več kot 12.000 delavcev, katerih polovica dela od 6. jutraj do 2. popoldne in 2. do 10. zvečer. Dejal je, da ima tovarna dovolj surovin za dvomesečno obratovanje.

Tovarna izvrši vsak dan 40 avtomobilov in delavci se držijo svojih delavnih ur kot prej.

IZKORIŠČANJE TUJE- RODCEV.

Zlasti od premirja kar se je velikemu delu našega tujerodnega prebivalstva v Ameriki odprla pot za povrnitev v rojstni kraj bodisi za stalno ali za začasni obisk, so se slučajno gmotnega izkoriščevanja priseljencev strašno pomnožili. Slepavstva na njih račun tekmo te dobe so malone brez primere. Zlorablja se njihova lahkovernost in naravna odkritosrčnost z tako zvitostjo in na tako raznovrstne načine, da je bilo skoraj nemogoče boriti se uspešno proti temu sistematičnemu kradenju.

Navedi vse razne načine goljufij in izkoriščevanja bi bila dolga povest sama na sebi. V glavnem prihaja v poštev zlorabljanje ob menjavi denarja in nabavljanju šifkarti, in tudi v tem pogledu bi se dal navesti dolg seznam raznih prevar. Žalibog zdi se, da so ti izkoriščevalci večinoma tujerodci sami, ki se okoriščajo s svojim poznavanjem jezikov in duše inozemca.

Tujejezični Poročevalni Urad Ameriškega Rdečega Križa je tekom minulih mesecev posvetil mnogo pažnje in energije zatiranju mnogih individualnih slučajev izkoriščevanja, na katere je bil opozorjen po oškodovanjih, in istočasno pripravljenu kake vrste kampanje, bodisi zakonodajne ali druge, ki naj bi uspešno izpodbila tla temu sistematičnemu izkoriščevanju. V tisočih slučajih je ta urad interveniral, premoگونkrat pa je težko popraviti storjeno krivico, ker dotični izkoriščevalci so prebrisani in znajo s pomočjo svojih odvetočnikov, kako pregrešiti se moralno, ne da bi prekorali mej zakona. Voditi kampanjo proti raznim agentom, ki imajo v službi svoje "sle" po vsej državi in ki držijo v svojih kleščah nevedne in nepodučene potnike od trenutka, ko zapustijo svoje bivališče, pa do njihovega odhoda iz pristanišča, je jako težavno, ker bi to zahtevalo ogromne svote denarja in zaposlenje obširnega osebja.

Grey za irsko osvoboditev.

London, 29. sept. — Viscount Grey, bivši angleški poslanik v Združenih državah, je dal v javnost načrt za rešitev irskega problema. On je mnenja, da je sedanja predloga za takozvano domačo upravo nezadovoljiva in pravi: "Edina praktična rešitev, ki ima v sebi možnost uspeha, mora po mojem mnenju obsegati točke, in sicer: Prvič, Anglija in Irsko naj bi imeli skupno armado in mornarico in skupno zastopstvo v zunanjih zadevah, ker v teh zadevah ni ločitve nič manj nemogoča kot je nemogoča ločitev med severnimi in južnimi državami Združenih držav."

"Drugi, s to izjemo naj bi bilo irskemu narodu dano čisto na prosto, da sam po svoji volji uredi svoje notranje zadeve."

"Tretjič, Anglija in Irsko naj bi se o tem pogajali, med katerim časom naj bo ostala na Irskem angleška vlada, toda po preteku dveh let ali pa še prej naj bi se angleška vlada umaknila."

MacSwiney še vedno živi, dasiravno je zelo slab. Jetniški zdravnik poroča, da je prebil mirno noč.

Cork, 29. sept. — Angleški vojski se kot maščevanje za napad Sin Fajnovcev, v katerem je bil ubit en saržent, zažgali mestno hišo in 30 drugih poslopij.

Belfast, 29. sept. — Napestost v tem mestu je zelo velika. Ko se je danes vršil pogreb treh žrtev, ki so padle v bojih zadnjeg soboto, so vojaki pustili republikanske zastave na krstah dokler ni spravedljiv prišel na pokopališče, tam pa so odredili, da se odstranijo.

jih odvetočnikov, kako pregrešiti se moralno, ne da bi prekorali mej zakona. Voditi kampanjo proti raznim agentom, ki imajo v službi svoje "sle" po vsej državi in ki držijo v svojih kleščah nevedne in nepodučene potnike od trenutka, ko zapustijo svoje bivališče, pa do njihovega odhoda iz pristanišča, je jako težavno, ker bi to zahtevalo ogromne svote denarja in zaposlenje obširnega osebja.

Foreign Language Information Service se zaveda vendarle, da je v reševanju tega vprašanja vsaj opraskal površino. Pripravil je in predložil poročila toliko vlad Združenih držav, kolikor tudi raznim inozemskim konzulatom. Uspešno je pospešil aktivno intervencijo federalnih, državnih in mestnih oblasti. Tekom svojega tiskovnega oddelka je obelodanil v ameriških časopisih razne sumljive načine poslovanja izkoriščevalcev.

Uspeh ni bil še tak, da bi se dalo opaziti znatno pojemanje takih prevar. Da bodi uspeh popoln, treba je:

Prvič: Doseči vzakonenje nekaterih postav, ki bi se izrečno dotikale tega vprašanja.

Drugič: Vzpostaviti obstojne obvarovalne oblasti k tako uspešni delavnosti, da bodejo te situaciji in uveljavijo z vso strogostjo že obstoječe zakone.

Tretjič: Podučevati tujerodno prebivalstvo v tej deželi, da postanejo zvesti si svojih zakonitih pravic in pomagati jim v uveljavljanju teh pravic.

V kolikor more Foreign Language Information Service priiti v okoliščini situaciji in delovati v tem posebnem zmislu, on

IMPORTIRANJE ŠTRAJKOLOMCEV V ZAP. VIRGINIJI.

VOJAŠKE ČETE SO PRAVLJENE.

Williamson, W. Va., 29. sept. Premogarski podjetniki v Tug river okraju so pričeli z uvažanjem stavkolomilcev v velikem obsegu.

Danes je dospelo semkaj 150 mož, katere so agentje premogarskih baronov nabrali v Akronu, O. in po bližnjih mestih. Razdelilo se jih bo po vsem okraju Mingo in Pike, Ky.

Krajevne oblasti in zvezne čete si nadvse prizadevajo, da se te štrajkolomce prevaža kolikor mogoče tajno. Pretekli teden se je razjarjena množica navalila proti eni taki skupini stavkolomcev, in umaknila se je šele, ko so prišli vojaki in zagrozili, da bodo streljali, ako se stavkolomce ne pusti pri miru.

Premogarski podjetniki se na vse načine prizadevajo, da dobi dovolj delavcev za obratovanje premogokopov ter bodo z importiranjem tistih nadaljevali toliko časa, da uničijo unijo, pri čemur jim seveda pomagajo zvezne čete.

Splošno se čuti, da pride v kratkem do kakšnega večjega spopada, kajti vojaške čete so se ponovno pomnožile.

Neki premogar, ki se piše Anton Skilba, in je eden izmed štrajkarjev, ki so živeli v šotirih, ki jim jih je preskrbela unija, je bil v spopadu z kompanijskimi biriči udarjen na glavo in leži sedaj s prebito črepinjo med izgnanimi premogarji v gorah.

ZVIŠANJE PLAČE OHIJSKIM PREMOGARJEM ODKLO- NJENO.

Philadelphia, 29. sept. — Zastopniki premogarskih operatorjev iz centraln. mehko-premogovnega polja v Pennsylvaniji so danes po dvodnevnem zborovanju z zastopniki premogarjev odklonili zvišanje za one premogarje, ki so plačani od tone. Premogarski zastopniki se izjavljajo, da se bo sedaj premogarem odklonitev uradnim potom naznanilo, nakar bodo glasovali, kakšno pot se zavzame za dosego svoje zahteve.

— Bivši policist Max Zucker je bil včeraj kaznovan z \$200 globe in pokritjem sodnih stroškov, ker je nekemu pijancu izmaknil iz žepa \$2.

bo to storil; ali treba mu je v tem sodelovanja tujejezičnega časopisja in tujerodnih organizacij. Ta dva poslednja činite lja utegneta biti še najboljša sredstvo v borbi proti temu izkoriščevanju in omenjeni Urad Ameriškega Rdečega Križa upa, da se v bodoče najde kak definitiven načrt sodelovanja, na podlagi katerega naj se zagotovi neobvarovanemu in nepodučenemu tujerodcu isto jamstvo pravičnega postopanja kakor državljanom te dežele.

Foreign Language Information Service bo vsak čas z veseljem sprejemal konkretne nasvete bodisi s strani tujejezičnega časopisja, tujerodnih organizacij ali s strani poedincev, ki naj namignejo kak uspešen način sodelovanja v reševanju tega problema.

Vladna kontrola rud- nikov v Nemčiji.

Berlin, 29. sept. — Nemčija deluje na načrtu za delno socializiranje svojih rudnikov.

Ekstremisti zahtevajo aktualno lastovanje od strani države, mesto tega pa se namerava upeljati samo kontrolo nad vso premogovno industrijo. Vlada bo diktirala, koliko premoga se nakopje, cene, profit, ki ga smejo imeti lastniki rudnikov in premirje za povečano produkcijo, ki jo dobijo lastniki in delavci.

Minister Giesbert, ki je bil sam svoječasho rudar, pravi da bo država kmalu zaposnila vse rudnike. "Ta delna socializacija je naravna posledica konference v Spa, ki nam je odvzela vsa druga pota za poravnava naših dolgov. Znižati se mora stroške produkcije, kajti ni nam mogoče potrošiti milijonov za izboljšanja in masinerijo, in potem pustiti, da lastniki rudni-demokracijski vodje, da zvedo, v koliki meri se bo Wilson v stanju vdeležiti volilne kampanje."

Danes so o tem govorili s predsednikovim tajnikom razni prominentni demokratični voditelji in zvedeli, da se Wilson ne bo podal na govorniško turo za ligo narodov, dasiravno bi sam to rad napravil, četudi se zaveda, da je nevarno za njegovo zdravje, toda tega mu ne dovolji njegov zdravnik dr. Grayson in nasprotna je tudi njegova kov vlečje profite."

V kratkem bodo izpopolnjene predloge, nakar se bodo izročile parlamentu v odobritev.

Hardingov vlak v nesreči.

Milwood, W. Va., 29. sept. — Senator Warren G. Harding in njegova žena sta se nahajala v smrtni nevarnosti, ko je poseben vagon, v katerem sta se vozila, skočil iz tira ter je drvel naprej skoro 1000 čevljev, pred no se je vlak ustavil. Ako bi se bil vagon odtrgal od vlaka, tedaj bi bil padel v skoro 100 čevljev globok prepad. Harding je sedel za časa, ko je vagon skočil s tira, pri vratih in se ves čas ni nikamor premaknil. Ko je vlak ustavil, je šel ven, da pogleda, če se je kdo ponesrečil.

ŽGANJE ZAPLENJENO.

Terrehaute, Ind., 29. sept. — Zvezni prohibicijski uradniki so včeraj v stanovanju nekega bivšega salonerja zaplenili za 6000 dolarjev najboljšega žganja.

— Konvencija Ameriške legije, ki se je včeraj zaključila, je sprejela resolucijo, v kateri se zahteva, da se ustavi vsako nadaljno naseljevanje Japoncev v Ameriko. Konvencija je glasovala tudi, da se legija kot taka vzdrži vsakega političnega delovanja, da pa se bo zavzemala za "mir in red", kjerkoli bo treba. Glavnim poveljnikom legije je izvoljen F. W. Galbrath iz Cincinnatija.

— Danes je prvi registracijski dan za volitve, ki se bodo vršile 2. novembra. V službi registracijskih uradnikov je tudi 300 žensk. Pričakuje se, da se bo v okraju registriralo vsega skupaj 50.000 oseb. Prihodnji dnevi so 7, 16. in 17. oktobra.

INDUSTRIJALNO STANJE SOVIJETSKE RUSIJE.

Moskva, Rusija. (Poroča dopisnik "Christian Science Monitor".) — Industrijalni polom Rusije v kolikor je zanj odgovorna vojna, se v nekaterih ozirih lahko primerja industrijalnemu polomu v Nemčiji, toda revolucija in skoro popolna premena uprave in privatnega podjetništva je dovela do številnih komplikacij. Poleg tega se mora upoštevati tudi to, da Rusija ni nikdar posedala one industrijalne uspešnosti kot Nemčija.

V Rusiji je bilo sicer več polnoma modernih tovarov, toda delavna sila se ni mogla nikdar primerjati z nemško. Z izjemo gotovih del se ruski industrijalni delavec ni nikdar posebno odlikoval po svoji energiji ali razumnosti, in večina največjih in najuspešnejših tovarov je bila pod vodstvom angleških, švedskih ali nemških upraviteljev. Izza revolucije so vsi ti zapustili deželo. Ako se vzame v upoštevanje propast transportne službe in pomanjkanje živeža, ki neizogibno zmanjša fizično uspešnost delavcev, tedaj bo vsakemu jasno, da so se pri ponovni ustanovitvi ruskega ekonomskega življenja pojavili številni važni faktorji, neoziraje se na to, dali se ta poskus vrši pod socialističnim ali kapitalističnim sistemom.

Sedanje stanje industrije igrajo glavno vlogo trije faktorji: prvič, aktualni sedanji položaj v poglavitnih industrijah dežele, drugič vsesplošni in krajevni vladni ustroj, s pomočjo katerega si sovjetska vlada prizadeva kontrolirati njih izdelavo in razdeljevanje in tretjič, aktualno vodstvo tovarov in razmerje med državo in delavcem.

V prvi vrsti se mora povedati, da v Rusiji ni bilo nikdar nikake točne statistike z ozirom na produkcijo in se torej ne more primerjati sedanjo produkcijo z ono pred šestimi leti. Toda stanje skoro vseh industrij je tako slabo, da bo opis dveh ali treh reprezentativnih industrij dal nekoliko pojma o splošnem položaju.

Poglejmo najprej veliko Putilovo tovarno v Petrogradu. Pred vojno je bilo v njej zaposlenih 20.000 delavcev, za časa vojne pa se je to število zvišalo na 35.000. Sedaj dela v tej tovarni 7000 mož. Ker je Rusija vsled zavezniške blokade odtrgana od drugih narodov in ni nikake morske trgovine, so vse njene moderne opremljene ladjedelnice brez dela. Za časa Judeničeve ofenzive je delo v Putilovih tovarnah skoro popolnoma prenehalo, toda od onega časa je organizacijsko delo nekoliko napredovalo. V lokomotivnem oddelku so delavci zaposleni s popravo lokomotiv, toda novega se izdelalo zelo malo. Na tovarniškem dvorišču ležijo trije kotli, ki bodo nekaj tvojili lokomotive za kurjenje z oljem največjega tipa, medtem ko je vodstvo tovarne upalo, da jih izgotovi do jeseni.

V Somrova tovarnah v bližini Nižnjega je bilo pred vojno zaposlenih 25.000 delavcev, ki producirajo se je po 30 lokomotiv in 600 vagonov na mesec. Sedaj dela samo 11.000 mož in še ti delajo le municijo. Ta tovarna je bila jako resno prizadeta vsled pomanjkanja premoga in olja, posebno je bilo pomanjkanje občutljivo pri produkciji jekla. Da se nadaljuje z delom, se je pričelo kuriti z lesom, in malo je manjkalo, da se ni tovarna morala zapreti, ko je došla nova zaloga olja. Ista zgodba o pomanjkanju kuriva se je pripoveduje o elektrarni v Moskvi, kjer so morali peči izpremeniti, tako da se jih je moglo kuriti z lesom, vsled česar je moralo tam, kjer je preje delal en mož, biti zaposlenih sedaj pet mož.

Tekstilna industrija z volno je znižala produkcijo na 5 procentov svoje normalne količine, čemur vzrok je pomanjkanje surovin in velike tovarne v Moskvi so popolnoma zaprte. Masinerija teh tovarov se tekom prvih let vojne sploh ni popravljala, zato bi vzelo veliko mesecev dela pod najugodnejšimi okoliščinami, predno bi se mogla industrija razviti v svoji polni meri. V nekaterih manjših tovarnah se je izpremenilo masinerijo za izdelovanje blaga iz lanu, toda tudi te tovarne ne morejo producirati polne količine, ker istotako občutijo pomanjkanje kuriva trpijo vsled slabe transportacije. Dve tovarni v Petrogradu, ki izdelujejo obleko, imata masinerijo dobro ohranjeno. Uposlenih je v njih več tisoč deklet in žena, ki delajo s polno paro na civilnih in vojaških oblekah.

V Sama okraju je pisec obiskal velik, moderno opremljen mlin za žito, ki je moral prenehati z delom za toliko časa, da je dobil olja za kurivo.

V bližini se je nahajal drug mlin, v katerem je neki dobro izvežban masinist priredil, da se je mesto olja kurilo z lesom in mlin je delal potem s polno paro. Ti slučajni so tipični z ozirom na splošni položaj industrije. V nekaterih krajih, kjer je lokalna inicijativa dobila pristo roko, so se primerili zanimivi slučaji.

V Razanu, kakih 50 milj od Moskve je tesarska unija uvedla nekako komunistično zadrugo. Ti delavci producirajo koče in razne druge reči za armado ter gradijo hiše, šole in razno domače orodje. Sami imajo v upravi sekanje gozdov, ki so oddaljeni kakih 10 milj in da olajšajo prevoz so zgradili svojo železniško progo. V Samari so Čehi pri svojem umiknjenju uničili neko tovarno, ko so se morali iz nje umakniti. Zbrala se je skupina delavcev, ki so pod vodstvom izgnancev iz Amerike popravili tovarno, ki sedaj popravlja motorna kolesa za armado. Ti poskusi organiziranja dela so očividni povsod.

Povsod, kamor sem prišel, sem slišal isto žalostno zgodbo, kako namreč pomanjkanje živeža zmanjšuje produktivno moč delavcev. "Disciplina se je zelo izboljšala," mi je dejal eden izmed tovarniških upraviteljev, "toda delavci ne morejo zvišati produkcije, dokler ne dobijo več hrane."

Poročilo kaže, da bi bil položaj v Rusiji popolnoma drugačen, ako bi ji zavezniški imperijalisti pustili razvijati se v miru in če bi ne bili uvedli svoje blokade, katera ima namen izolirati Rusijo za toliko časa, da omaga.

(Daje prihodnje.)

DENAR V JUGOSLAVIJO

Posiljamo hitro, točno in gotovo. Potrdila podpisana lastnoročno od prejemnika prejmemo v najkrajšem času. Prodajamo PAROBRODNE LISTKE na vse črte V in IZ Evrope po originalni ceni. Dobivamo našim potnikom

POTOVALNE LISTINE

kot vse druge potrebne spise, ter opravljamo tudi JAVNE NOTARSKKE posle vseh vrst vestno in točno. Dobivamo vsa potrebna dovoljenja za dobavo kake osebe iz Evrope v Ameriko. Prejemamo denar na

HRANILNO VLOGO

ter plačujemo po 4% obresti. Pričnite vaš račun danes. Največje hranilne uloge izplačamo na zahtevo ulagatelja brez obotavljanja.

Nemeth State Bank

John Nemeth pres.

New York, N. Y.

10 E. 22nd St.

Naznaniti želim

da sem prevzel urad Dr. A. J. BAILEY, nad Cohn's Drug Store na vogalu Marquette in St. Clair Ave.

Vse one, ki so obiskovali ta urad doslej ali katerih delo še ni spopolnjeno bom vesel videti. Jaz sem namenjen ostati v tej okolici in zato hočem delati najboljšo delo, tako da ne bo nihče nezadovoljen.

DR. E. H. KAHN

5388 St. Clair Ave.

ŠTEDITE DENAR

5%

Vsaki dolar, katerega prihranite sedaj bo vreden dva, kadar se nekdanje razmere povrnejo. Ali ako hočete, da vam donese denar dobiček, ulagajte ga na hranilno vlogo po 5%, katere vam plača

THE CUSTODIAN SAVINGS AND LOAN COMPANY.

414 E. 156 St.

Cleveland, O.

PRIPOROČILO IN ZAHVALA

Spodaj podpisana izrekam na tem mestu najtoplejšo zahvalo slovenskemu zdravniku kiropraktike

DR. ALBERT IVNIKU
na 6408 St. Clair ave.

Uradne ure: 10-12; 2-4; 6-8, ki je mojo že dolgo trajajočo bolezen v dveh tednih ozdravil. Vsakemu ga najtopleje priporočam.

MARY NOVAK
5345 Standard Ave.

(Nadaljevanje iz 2. strani)
je dojkala za dekliskimi sanjami, ker je spoznala z bistrim očesom že prve mesece, kam plove dom pod takim gospodarjem. Castihlepi mož je rad poplaval s tržani ter spravljaj njih besedo ko suho zlato. Nekaj pred poroko so bili zgradili usnjarsko tovarno in zavohali kmalu, da ne bo imela sape; najprej so le skušali med seboj, nato so čisto drugi ljudje začeli nabirati bogate okoličane v družbo, ki naj bi jo kupila. Nemški-tar Petschnig je bil venomer na Kastelčevem, kakor da se je nehal meniti za kotenino in bič-nike v svoji štacuni. Vse po-menke je obdajala skrivnost; ali ko je Mana ležala za prvim sinkom, je Kastelec vinjen pri-lomastil v zimski noči ter pove-dal, da je podpisal delnic za desetisoč goldinarjev. To je bilo več od dote, s katero je ne-vesta podprla grunt; in Kastel-ka je klela privikrat v svojem življenju.

Komaj je vstala, je vzela bre-me gospodarstva nase, da ne vi-di, kako raste otroku beraška palica. Mož se je klatil in po-pival, vozil se s kolesjem "inšpi-cirat" ter se vračal pijan in o-bigran. Urezal se je tu in tam, zakaj Petschnig ga je spremljal kakor senca; brez njega bi bil zdavnaj v neprilikah. Imetje se je krhalo in lezlo narazen; ko je povila Mana za Jožkom Tončka in Janka, je usnjarna zagrmela, Petschnig pa je pri-šel z menicami naravnost pove-dat, da je glavniki upnik in misli kupiti grunt z vsem, kar je. Da bi bila mera polna, je ležal go-spodar za plučnico in blede.

"Kdaj?" je vprašala Kastel-ka blede kot prt.

"Kako kdaj? Ena poteče v nedeljo, druga čez mesec dni. Podaljšanje? Škoda besede! Kjer ni prave roke, tudi zaupa-nja ni."

"Satan bo kupil, ne ti!" je za-klela Mana drugič v svojem življenju, ponadla stol in spodi-la volka iz hiše. Nato je stopi-la k moževi postelji:

"Dobro za nas, če umre," je dejala. "Drugače bo pozno; — sam Bog ne daj, da bi se izli-zal."

In privikrat se je oglašil skriv-nosti pomočnik; štiri dni potem so nesli Kastelca k pogrebu. Vse je zabavljalo vdovi, ki ni poto-čila solze. Toda njeno srce je bilo okremenelo; če ni poznalo hinavščine, tudi ni poznalo stra-hu. Vrnila se je v veliko izbo, ki je dišala po voščeninem dimu in mrtvaških vencih, spletenih iz zadnjih jesenskih cvetic; tam je ždela do večera, Janka na prsih, Jožka in Tončka ob nogah, oči uprte v odvnetnikovo pismo, ki je ležalo neprebrano na mizi. Burja za vogali, mrzaz izpod vrat; lačno dečka sta jo-kala, Kastelka je tuhtala svojo reč.

Premoženje staršev se je bi-lo razbilo med troje bratov in dvoje sestra; oni je niso mogli rešiti. Misli bi na drugo mo-žitev? Tudi otrok ni hotela ro-diti, ki bi izpodirivali prvoro-jene. Kos kruha je čakal vse pod očeto streho; toda vdova ni marala stran odtod, hotela je ohraniti dom, zdaj nalašč! Dol-bla je v svoji glavi; sosede so čenčale vanjo, toda Kastelka je molčala in za njenimi priprtimi vejicami je ugašal pogled.

Pozno zvečer je azvihal vdo-vina usta prezirni smehlaj, ki jih obkroža še danes. Položila je črva v zibelko, skuhalo brat-cema mleka ter se oblekla na pot; dolgo je šarila po skrinjah in omarah. V trdi jutranji temi je dala napreči, prišla sama za vajeti ter pognala. Dvakrat se je znočilo brez nje; vsi so mi-slili, da se ne vrne. Ali tretje dopoldne je zaropotal koleselj pred vrati; Kastelka je imela čisto nov obraz. Planila je k dojenčku; razletela so se posli po bližnjih vaseh:

"Hoj, ljudje božji, kdo kupi? Konje, krave, prešiče, kolesje in drugo robo, vse za gotov de-

nar! Le vkup, ljudje božji, Ka-stelka prodaja ..."

čev, da je bilo komaj prostora: ta iz radovednosti, onega je pri-Dalje prihodnjič.)

CUNARD LINIJA

LADJA "AQUITANIA"

odplove 12. oktobra

do HAMBURGA in LIBAU via ANGLIJO
Tretji razred HAMBURG \$125.00
" " LIBAU \$145.00

In poleg še \$5.00 vojnega davka.

Zglasite se pri najbližjemu zastopniku CUNARD LINIJE.

Parobrodni listky vseh črt.

DOMOV ZA BOŽIČ

POSEBEN BOŽIČNI PARNIK ODPLOVE V EVROPO

16. oktobra

DO VSEH PRIPRAVNIH PRISTANIŠČ VIA LIVERPOOL. HITRA ZVEZA NAREJENA Z VSEMI PARNIKI. OSEBNO NADZOROVANO POTOVANJE DO IZKRCEVALNE TOČKE. ZA POTNA DOVOLJENJA. PRTLJAGO, ITD. SKREBIJO NAŠI LASTNI ZASTOPNIKI.

Cene za nekatere glavne točke:

Praga	\$106.30	Sofia	\$112.00
Dunaj	\$105.50	Krakov	\$102.00
Bukarešt	\$112.00	Lemberg	\$104.00
Zagreb	\$106.00	Warsaw	\$111.00
Belgrad	\$111.00	Hamburg	\$115.00
Danzig	\$125.00		

Oglasite se pri nas nemudoma, da vas vknjižimo

COLLIER-MILLER CO.

2033 East 9th St.

1698 W. 25th St.

POSEBNOSTI.

Pravkar smo prejeli večjo odposiljatev posebno finih BRINJEVIH JAGOD za katere vam lahko nudimo sledeče nizke cene:

1 funt 36c.
10 funtov 34c. funt
25 funtov 32c. funt
50 funtov 30c. funt
100 funtov 26c. funt

THE W. K. DRUG CO.

ST. CLAIR AVE. vogal Addison Rd.
EDINA SLOVENSKA LEKARNA V CLEVELANDU.

Prijazno naznanilo.

Prijazno obveščava Collinwoodske rojake da sva prevzela od

JOHN GROSELJNA

BILJARDNICO

IN

SLADŠČIČARNO

Vedno dobre smotke, svačice te ves tobak kakor tudi mehke pijače in sladšice.

DOBRODOŠLI VSI!

Vsem željnim prijazne domače postrežbe se priporočava.

MODIC BRATA

624 East 152nd St.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI".

Rdeče znamke z nakupom 10c ali več.

Baileys

Naš Tujezemski oddelek je na balkonu.

Bailey's skrajno znižane cene

ZA CELIH ENOINDVAJSET LET SMO BILI NAJCENEJŠA TRGOVINA V CLEVELANDU, IN SEDAJ, OB TEM VELIKEM "PADCU CEN" BOMO ŠE VEDNO NADALJEVALI PRODATI VSE PO NAJNIŽJIH CENAH. NAŠE CENE SMO ZNIŽALI SORAZMerno ZA PADCEM NA TRGU IN SICER PO VSEH ODDELKIH. — VSAK DEPARTMENT BO PRIŠEL JUTRI V OSPREDJE Z NENAVADNIMI PONUDBAMI SVEŽEGA IN NOVEGA BLAGA, KI JE SEDAJ V NAJVEČJI ZAHTEVI PO

Najbolj znižanih cenah v Clevelandu, kar jih pomnite zadnja leta.

GROZDJE!!

MOŠT!!

Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da bomo stiskali

GROZDJE

in sicer v splošno znanem prostoru pri Jos. Birk, sedaj R. Božeglav.

Ako hočete imeti dobro kapljico, zglasite se na

6006 ST. CLAIR AVENUE

Prodajali bomo tudi grozdje, za one, ki hočejo stiskati sami.

Frank Somrak & John Smrke

LOKALNE NOVICE

— Zveza clevelandskih restavrativ se je obrnila na lastnike restavrantov, da svoje cene znižajo za 10 odstotkov in pri rastlinski hrani pa za 15 odstotkov. Pri tem so v prvi vrsti prizadeti veliki restavrant v trgovskem distriktu mesta.

— Clevelandski Ribničanje, ki so organizirali "Združenje Ribničanje" bodo priredili dne 10. oktobra v Birkovi dvorani veselico, katere čisti prebitek bo namenjen ribniškemu "Sokolu", ki si želi postaviti svoj lastni "Sokolski dom". Vabljeni so torej vsi Ribničanje in okoličani ter drugi prijatelji in znanci, ki simpatizirajo s sokolsko idejo. Pravijo, da ne bo na tej zabavi ničesar manjkalo. Pristne krajske klobase bo preskrbel poznani mesar Matija Križman iz clevelandskih Ribnice. Jako zanimiv in zabaven bo vprizor ribniškega lončarja, ki bo pokazal, kako se glina tlači in kako se delajo lonci, sklade kozice in druge take "kunštne" reči. Tudi za plesaljelne bo v obilni meri preskrbljeno, za kar vam jamčita rojaka Spehek in Hojar. Clevelandski Ribničani vam torej kličejo: Na veselo svidenje.

— Avtomobilske nesreče zahtevajo več žrtev kot vse druge skupaj. Včeraj so z nekega tovornega avtomobila padli težki zaboji prebili črepinjo Miss Elzi Metz, 7514 Clement ave. in zadali hude poškodbe Eleonori Belke, 7408 Ottawa ave. Obe so prepešale v Huron bolnišnico. Florence Herb, blagajničarka na Lake Shore banki je povozil neki avtomobil pred banko, ki se nahaja na Prospect ave., pri čemur si je zlomila nogo. Dveletni Theodor Guguk je umrl v bolnišnici za posledicami poškodb, ki jih je dobil ko ga je povozil avtomobil, ko se je igral na cesti pred svojim domom. Alvin Trevor, star 27 let, stanujoč na 2029 E. 21 St. je bil na mestu ubit, ko ga je zadel neki avtomobil, ko je šel preko Superior ulice ravno pred poštnim poslopjem, Louse Bewty, stara 6 let, 3371 W. 130. St. je včeraj umrla v bolnišnici za poškodbami, ki jih je dobila, ko jo je podrl avtomobil. Stefan Orelj, star 5 let, 803 Berg ave. je bil na mestu mrtev, ko ga je povozil avtomobil. Peljal se je na nekem tovornem avtomobilu ter skočil doli, ko je avtomobil vozil, nakar ga je povozil vzadaj vozeči avtomobil. Miss Theresa Cross, strežnica Rdečega križa, katero je podrl neki avtomobil, ko se je v ponedeljek nahajala na poti v mesto, da se vdeleži parade Ameriške Legije, je umrla v bolnišnici. Lydia Bates, stara 46 let, je dobila resno poškodbo, ko je avtomobil, v katerem se je peljala z možem, zadel voz poulične železnice.

Geo. Keal, star 9 let, 3448 W. 25th St. ima zlomljeno nogo in morda tudi prebito črepinjo. Avtomobil ga je povozil ko se je igral na cesti pred domom. Štiriletno Grace Elias je zadel avtomobil ter se sedaj nahaja v St. John's bolnišnici v jako resnem stanju. Louis Rihenič in Josip Soc, stanujoča na 4405 Germaine Ave. sta bila poškodovana, ko je njuno motorno kolo zadelo v neki avtomobil.

— Včeraj se je v sodni dvorani sodnika Bernona pričela sodna obravnava proti Fred Morrisu, ki je 12. junija zaklal svojo ženo. Okrajni pravdnik bo zahteval, da se izreče smrtno kazen.

— Komitej proti visokim rentom je začel s preiskavo, katere namen je, da se dožene koliko stanovanj v mestu je praznih, ker gospodarji zahtevajo previsoko stanarino, nakar se jih bi obvestilo, da morajo poslopja ali prodati ali pa jih dati v najem. Ako bi lastniki ne marali prodati ali po zmerni ceni oddati v najem, tedaj jim banke ne bodo dale na razpolago nadaljnjih vsot za gradnjo hiš.

— Poročilo, katero je izdelal plinovni izvedenec Edward W. Bemis za Clevelandsko mestno zbornico z ozirom na zahtevo clevelandske plinovne družbe po višjih cenah, katero je predložil v torek pred zbornico, pravi, da je družba v preteklosti delala velike dobičke in da jih dela še sedaj in da njena zahteva po zvišanih cenah nikakor ni utemeljena na čem drugem kot želji po še večjih profitih.

— V torek zvečer je bil najden na nekem praznem lotu med Central ave in 40. vzhodno cesto 27 letni črnc Robert Wilson mrtev z rano v prsih. Policija je aretirala enega možkega in eno žensko.

— Čitatelje opozarjamo na povest "GADJE GNEZDO", katero smo pričeli priobčevati z današnjim dnem. To povest, ki jo je spisal znani slovenski pisatelj Vladimir Levstik, se godi na Slovenskem za časa svetovne vojne.

— Danes bo postavljena pred policijsko sodišče Mrs. Katarina Mikulič, ki je pred par tedni u-

topila svojo malo hčerko in potem poskusila izvršiti samomor. Zdravniki so mnenja, da jo je bol v glavi tisto jutro, ko je u-

topila hčerko začasno popolnoma zmešal.

DR. D. J. SMALLY
ZOOZDRAVNIK
6204 St. Clair Ave.

Bridgework-Platwork in ruvanje zob naša specialiteta. Zobje se očistijo brezplačno s pogodbo. URADNE URE:

9-12; 2-5; 6-8:30
Zaprto v sredo ob 12 opoldne. Odprto v nedeljo od 9 do 12.

VAŠ JEZIK

se govori v našem tujezemskem oddelku, potom katerega pošljete lahko denar vašim ljudem v

JUGOSLAVIJI

ali vam ga pošljemo mi ZA VAS po nizki ceni.

Stopite notri, kadar se mudite v sredini mesta blizu Public Square.

DRAFTI — DENARNE NAKAZNICE —

KABLI

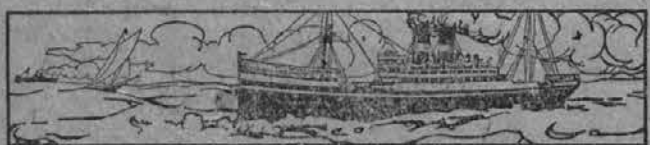
Direktna žična zveza z tujezemskimi menjalnimi trgi.

OTIS & CO.

216 Superior ave. N. E.

Navzdol po stopnicah Cuyahoga poslopja. Nasproti pošte.

BOŽIČNE ODPLOVBE

Ali se želite združiti z vašo družino za božične praznike? Ali želite dobiti koga iz vaše družine sem v to deželo, da hste lahko praznovali Božič skupaj tu v Clevelandu?

V obeh slučajih je sedaj čas, da ukrenete potrebno. Pridite v naš urad takoj, da vam rezerviramo najboljšo in najhitrejšo ladjo. Na stotine ljudi, ki so dospeli sem iz Jugoslavije, so dobili listke iz našega urada in tudi vse potrebne listine.

V vsakim dnem jih pošiljamo več. Pustite, da vam pomagamo, dobiti sem vaše domače. Ako želite poslati denar, da bo hitro izplačan, vam da naš urad lahko najnižje cene.

MI VEDNO VERUJEMO V TOČNO IN USPEŠNO POSTREŽBO.

Za pojasnila se oglašite ali pišite na

ZUPNICK & COMPANY

6024 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Sporočati želim

vsem Collinwoodčanom, da sem prevzel trgovino na

756 East 152nd St.

V zalogi imam gramofone, gramofonske plošče, šolske potrebščine, cigare, cigarete in še mnogo drugih predmetov.

Se vsestransko priporočam v obisk.

JERRY LUKANC

— Včeraj se je vršil pogreb 100 let starega črnca Williama Brancha. Ko je bil mlad, je živel na jugu kot suženj na domu Jeffersona Davisa, predsednika konfederacije južnih držav.

JOS. H. MILLER

Dobite si najboljšo Ohijsko ali Californijsko grozdje, po najnižji ceni; vam tudi sprešamo ako želite medtem, ko čakate, in ga vam pripeljemo na dom. V vsaki količini.

Pustite vaše naročilo pri

JOS. VOJŠAK

6419 St. Clair Ave.

Telefon Princeton 1834 — W

6026 — L

HIŠE NAPRODAJ!

Blizu E. 75. ceste, 10 sob, kopališče, elektrika, fornez, škripljeva streha; cena \$9.000

East 65. cesta, 8 sob, kopališče, elektrika, blizu Superior ave. Lot 48x130. Cena \$6.500

Bonna ave., 7 sob, kopališče, elektrika, Cena \$6700.

Harlem ave., 2 hiši po dve družini, lot 60x150; cena \$10.500

Luther ave., 11 sob elektrika, kopališče; cena \$9.200.

Spencer ave., 5 sob, \$1.000; takoj drugo na obroke. Cena je \$2.900.; 4 družine block, lot je 50x150; cena \$18.700.

Imam še več drugih hiš.

Vprašajte pri

JAKOB TISOVEC.

1366 Marquette Rd. blizu St.

Clair in 55. ceste. Tel. Central

6026 — L 231-33

Prodajamo PAROBRODNE LISTKE vseh črt. DENAR POŠLJEMO v katerikoli del sveta. Pomagali vam bomo v vsaki legalni zadevi. PRIDITE, da se pogovorimo ODPRTO DO 8. URE VSAK VEČER.

THE LORAIN STREET SAVINGS & TRUST CO.

Največja tujezemska menjalnica in parobrodna agencija v Clevelandu.

Vogal Lorain St. and Fulton Road.

VABILO

na veliko

TRGATEV GROZDJA

— katero priredi —

SLOVEN. LOVSKO PODPOR. DRUŠTVO SV. EVSTAHJA

v nedeljo 3. oktobra, 1920

V GRDINOVI DVORANI

Začetek trgatve je ob 6. uri zvečer.

Na to trgatve so uljudno vabljeni vsa slavna Slovenska Društva, kakor tudi posamezni občinstvo možje, žene, fantje in dekleta, ker vinograd bode zelo bogat, in je že obče znano kaj da vse znajo prirediti Slovenski Lovci.

Program:

Prikorakanje v vinograd, s spremstvom domače godbe pod vodstvom Louis Spehek, na čelu pa svira Slovenska godba Bled.

Pesem, En hriček bom kupil.

Nagovor župana, ali gospodarja vinograjkega.

Star Spangled Banner, igra godba Bled.

Hej Slovenci — igra godba Bled.

Pričetek trgatve.

Med trgatvijo in po trgatvi prosta zabava in ples.

Za lačne in žejne bode pa že tudi prav v obilici preskrbljeno.

Vstop za možke po 50c
Za ženske po 25c.

Začetek je pa točno ob 6. uri zvečer.

Za obilno udeležbo prav prijazno vabijo
Slovenski Lovci.

MALI OGLASI

MLEKARNA NAPRODAJ!

Dobro idoča mlekarija se prodaja; dober prostor za pravega človeka, ki zna tudi nekoliko nemško. Zglasite se dopoldne ali zvečer po šesti uri, na 1383 E. 65th St. 228-33

MELOBOVANA SOBA

za enega ali dva fanta za spati se odda; priprava tudi za pečarje. Zglasite se na 1363 E. 52nd St. 229-31

STANOVANJE vsebuje 3 sobe, se odda mirni družini brez ali z enim otrokom. Zglasite se na 1049 East 69th St.

NAJBOLJ SVEŽE IN BOGATO

MLEKO TER SMETANA

se dobi pri

slovenskem mlekarnarju

JOS. KLAVŽARJU

1172 Norwood Rd.

Se toplo priporoča slovenskim gospodinjam.

MELOBOVANA SOBA za enega mladeniča ali dekleta, se odda na 1008 E. 64th St. 231

231

POZOR!

Vsem tistim, ki nameravajo kupiti grozdje naznanjam, da se zglasite pri meni kajti preskrbim vam ga lahko kolikor hočete.

Imam tudi več sto izvrstnih sodov od žganja.

CAS JE TU! KUPITE!

A. W. EMMERICH

16205 St. Clair Ave.

Wood 58

Dobro poznani rojak

KRIST ŠTOKEL

iz Collinwooda

je kupil

Gostilno in restavracijo

na

6307 St. Clair Ave.

Rojakom željnim dobre in

prijazne postrežbe se iskreno

priporočam.

KRIST ŠTOKEL

Najmodernejši pogrebni zavod

v Clevelandu

Frank Zakrajšek

POGREBNIK IN

EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W.

Rosedale 4893

Avtomobili za krste, poroke in

pogrebe in druge prilike.

Tel. Central 2373 R.

Gramofonske

Plošče

zahtevajte

novi cenik

Velika

zaloga

ur in

zlatnine.

Wm.

Sitter

5805 ST. CLAIR

AVENUE

Cleveland, O.

OGLAŠAJTE

V "ENAKOPRAVNOSTI"

Liberty Bondi in varčevalne znamke.

Prodajte sedaj. Mi plačamo

v gotovini takoj. Simon, znan

vi prekupčevalec, soba 216

vi prekopčevalec, soba 216

noxBldg., drugo nadstropje

Vzemite vzpejajo. Vogal

ta cesta in Euclid dave. nad

ger Sewing Machine Co.

do 6. ure zvečer.

SLOVENSKO DEKLE

službo v zobozdravniškem

du. Oglasiti se je na 5393 St.

Clair Ave.

DOBER KUP!

Izvršten nov gramofon... \$58.00

Upright klavir... \$85.00

6532 ST. CLAIR AVE.

DELO DOBI takoj izučen

sarski pomočnik. Oglasiti se

namudoma pri

JOHN KRAMER.

5301 St. Clair Ave.

DOBRA GOSTILNA

Naprodaj je dobra gostilna

Vprašajte na 5707 St. Clair Ave.

v brivnici.

FRED MECK

ISCEM SLUŽKINJO za doma

ča dela pri slovenski družini

Dobra plača. Vpraša se na 453

St. Clair Ave.

ZARADI drugega interesa, ni

prodajam v teku 14 dni, dobje

precej ceneje mojo lepo lepo

prodajalno z mesom in nab

grocerije. Poizve se na 1266 E

71st St. Telefon Princeton 163

231-33

PRODAJO SE dve dobro obr

njeni peči na plin. Poizve se

na 1271 E. 58th St. (zgornj)

231-33

LEPA PRILIKA za enega

želi kupiti dva lota v West

Lawnview Av. Prodati se mor

ta, ker lastnik zapusti mesto

Oglasite se pri J. F. Terbit

6517 Bonna Ave. od 5 do 7. ve

čer.

THE W-K DRUG CO.

St. Clair, vogal Addison Rd.

Edina slovenska lekarna

v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške

recepte točno in natančno.

JOHN KOMIN.

Lekarnar.

A Vacation Trip

That Satisfies

THE summertime will soon

be here and with it the joy

of a vacation trip. Where

are you going? The Great

Lakes is the mecca for par-

ticular and experienced trav-

elers on business and pleasure

trips. The D. & C. qual-

ity of service and the qual-

ity of the food and the free-